

REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNI URED ZA REVIZIJU
Područni ured Virovitica

IZVJEŠĆE
O OBAVLJENOJ REVIZIJI

AGRODUHAN D.O.O.

Virovitica, rujan 2013.

SADRŽAJ

stranica

I.	PODACI O DRUŠTVU	2
	Djelokrug rada i unutarnje ustrojstvo	2
	Planiranje	3
	Financijski izvještaji	3
II.	REVIZIJA ZA 2012.	8
	Ciljevi i područja revizije	8
	Metode i postupci revizije	8
	Provjera izvršenja naloga i preporuka revizije za 2011.	8
	Nalaz za 2012.	11
III.	MIŠLJENJE	14
IV.	ČLANOVI NADZORNOG ODBORA I UPRAVE	16

REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNI URED ZA REVIZIJU
Područni ured Virovitica
KLASA: 041-01/13-05/3
URBROJ: 613-12-13-6

Virovitica, 19. rujna 2013.

IZVJEŠĆE
O OBAVLJENOJ FINACIJSKOJ REVIZIJI
DRUŠTVA AGRODUHAN D.O.O. ZA 2012.

Na temelju odredbi članaka 12. i 14. Zakona o Državnom uredu za reviziju (Narodne novine 80/11), obavljena je financijska revizija kojom su obuhvaćeni financijski izvještaji i poslovanje društva Agroduhan d.o.o. (dalje u tekstu: Društvo) za 2012.

Revizija je obavljena na način i prema postupcima utvrđenim okvirom revizijskih standarda Međunarodne organizacije vrhovnih revizijskih institucija (INTOSAI) i Kodeksom profesionalne etike državnih revizora.

Postupci revizije su provedeni u razdoblju od 7. lipnja do 19. rujna 2013.

I. PODACI O DRUŠTVU

Djelokrug rada i unutarnje ustrojstvo

Društvo je osnovano na temelju Izjave o osnivanju društva s ograničenom odgovornošću iz prosinca 1996. kao društvo kćer trgovačkog društva Duhan d.d. Slatina (dalje u tekstu: Osnivač). Upisano je u sudski registar Trgovačkog suda u Bjelovaru pod tvrtkom Agroduhan, društvo s ograničenom odgovornošću za poljoprivrednu proizvodnju i usluge. Sjedište je u Slatini, Nikole Šubića Zrinskog 30.

Odlukom skupštine Osnivača iz rujna 2007., dana je suglasnost za zaključenje ugovora o pripajanju Osnivača Društvu zbog međusobne poslovne povezanosti, racionalizacije poslovanja i povećanja poslovne efikasnosti. Osnivač je prethodno preoblikovan u društvo s ograničenom odgovornošću. Na temelju ugovora o pripajanju, Društvu su se pripojili Osnivač i društvo kćer Osnivača Duhan-trgovina d.o.o. Slatina. Osnivač je bio jedini član i vlasnik cjelokupnih poslovnih udjela u društvima kćeri. Pripojena društva su na Društvo kao preuzimatelja prenijela cjelokupnu svoju imovinu sa svim svojim pravima i obvezama, osim provođenja postupaka likvidacije. Uslijed pripajanja, temeljni kapitali društava kćeri Osnivača su povučeni, a temeljni kapital Društva je povećan za iznos koji odgovara nominalnim iznosima poslovnih udjela koje su držali članovi Osnivača i koji im je u jednakim nominalnim iznosima dan u Društvu kao preuzimatelju. Temeljni kapital Društva nakon pripajanja je iznosio 95.465.500,00 kn.

Na spomenutoj skupštini, članovi Društva su donijeli odluku o pojednostavljenom smanjenju temeljnog kapitala prema kojoj se temeljni kapital u iznosu 95.465.500,00 kn smanjuje radi pokrića gubitka iz ranijih godina za 44.045.500,00 kn i izravnanja temeljnih uloga na nižu vrijednost za 17.600,00 kn ili ukupno 44.063.100,00 kn. Temeljni kapital nakon smanjenja iznosi 51.402.400,00 kn i do konca 2011. se nije mijenjao. Članovi Društva su: Republika Hrvatska s udjelom u vrijednosti 32.668.300,00 kn ili 63,5540%, Državna agencija za osiguranje štednih uloga i sanaciju banaka s udjelom u vrijednosti 9.642.100,00 kn ili 18,7581%, Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje s udjelom u vrijednosti 3.719.800,00 kn ili 7,2366%, Hrvatski zavod za zdravstveno osiguranje s udjelom u vrijednosti 1.878.100,00 kn ili 3,6537%, Hrvatske vode s udjelom u vrijednosti 538.600,00 kn ili 1,0478%, Hrvatske šume d.o.o. Zagreb s udjelom u vrijednosti 291.900,00 kn ili 0,5679%, Hrvatski zavod za zapošljavanje s udjelom u vrijednosti 160.300,00 kn ili 0,3119%, te drugi zaposlenici i građani s udjelom u vrijednosti 2.503.300,00 kn ili 4,8700%. Agencija za upravljanje državnom imovinom je zakonski zastupnik ili ima pravo upravljanja udjelima Republike Hrvatske, Državne agencije za osiguranje štednih uloga i sanaciju banaka, Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje, te Hrvatskog zavoda za zapošljavanje ukupno u vrijednosti 46.190.500,00 kn ili 89,8606%.

Na temelju rješenja iz veljače 2002., Društvo je upisano u upisnik obrađivača duhana i na temelju rješenja iz srpnja 2008., u upisnik o uvoznima i izvoznima duhanskih proizvoda pri nadležnom Ministarstvu.

Organi Društva su skupština, nadzorni odbor i uprava. Skupštinu čine svi članovi Društva. U 2012. nadzorni odbor je imao četiri člana, od kojih je tri člana izabrala skupština, a jednog člana zaposlenici. Članovi se biraju na vrijeme od četiri godine. Do travnja 2012. direktor je bio Tomislav Vukelić, a od travnja 2012. direktor je Dražen Vujčić.

Organizacijske jedinice su sektor proizvodnje i obrade, sektor razvoja i održavanja, sektor komercijalnih poslova, sektor financijskih poslova i sektor općih poslova. Društvo je koncem 2012. imalo 63 stalna zaposlenika i 86 osoba povremeno zaposlenih u sezoni obrade duhana.

Društvo je na temelju Izjave o osnivanju iz ožujka 2008. osnovalo društvo kćer za proizvodnju poljoprivrednih proizvoda. Upisano je u sudski registar Trgovačkog suda u Bjelovaru pod tvrtkom Agroplan, društvo s ograničenom odgovornošću, Čeralije. Društvo kćer nema značajan utjecaj na financijski položaj, uspješnost i poslovanje Društva.

Osnovna djelatnost Društva je proizvodnja i obrada duhana. Proizvodnja duhana je organizirana s individualnim poljoprivrednim proizvođačima (kooperantima). Osim proizvodnje duhana u kooperaciji, Društvo je u plasteničkoj proizvodnji proizvodilo papriku, a društvo kćer duhan tipa burley. U 2012. proizvodnja duhana tipa virginija je ugovorena sa 153 kooperanta na površini 1 292 ha 86 ar i tipa burley s 94 kooperanta na površini 60 ha 14 ar. S društvom kćeri je ugovorilo proizvodnju na površini 12 ha 86 ar. Otkupljeno je 2 307 072 kg duhana.

Otkupljeni suhi list duhana se obrađuje i dobije gotovi proizvod. Odvajanjem rebra od lista nastaje strips (plojka bez rebra) i nusproizvodi: duhansko rebro i duhanska sitnjevina. Tijekom 2012. Društvo je obradilo duhan berbe 2011. i 2012., te je obrađeno i dobiveno 2 374 410 kg gotovih proizvoda, od toga 1 710 600 kg stripsa, 505 100 kg velikog rebra, 82 200 kg malog rebra i 76 510 kg sitnjevine. Društvo je tijekom 2012. prodalo 1 904 130 kg gotovih proizvoda, od toga se 1 369 730 kg odnosi na berbu 2011.

Planiranje

Društvo je donijelo financijski plan za 2012. kojim su planirani primici i izdaci (novčani tijek), a nisu planirani prihodi i rashodi. Primici su planirani u iznosu 39.100.000,00 kn, a izdaci u iznosu 49.563.000,00 kn, te manjak primitaka u iznosu 10.463.000,00 kn.

Planom proizvodnje za 2012. je planirano ugovaranje proizvodnje s kooperantima duhana tipa virginija na površini 1 380 ha i duhana tipa burley na površini 64 ha, te s društvom kćeri duhana tipa burley na površini 10 ha. U 2012. je ugovorena proizvodnja duhana tipa virginija manja od planirane za 87 ha 14 ar, a tipa burley za 3 ha 86 ar, te je s društvom kćeri ugovorilo više od planirane za 2 ha 86 ar. U odnosu na 2011., ugovorena je proizvodnja duhana tipa virginija više za 8 ha 9 ar, a tipa burley za 8 ha 68 ar, te je s društvom kćeri ugovorena proizvodnja na jednakoj površini.

Financijski izvještaji

Društvo vodi poslovne knjige i sastavlja financijske izvještaje na temelju odredbi Zakona o računovodstvu (Narodne novine 109/07 i 54/13), prema kojemu se u Republici Hrvatskoj primjenjuju Hrvatski standardi financijskog izvještavanja (Narodne novine 30/08, 4/09, 58/11 i 140/11). Društvo je klasificirano u srednje poduzetnike. Sastavljeni su propisani financijski izvještaji i predani su Financijskoj agenciji za javnu objavu.

a) Račun dobiti i gubitka

Prema podacima iz Računa dobiti i gubitka za 2012., ukupni prihodi su ostvareni u iznosu 47.696.526,00 kn, rashodi u iznosu 68.126.499,00 kn, te gubitak u iznosu 20.429.973,00 kn. Preneseni gubitak iskazan je u iznosu 6.553.757,00 kn, te s gubitkom poslovne godine čini gubitak za pokriće u sljedećem razdoblju u iznosu 26.983.730,00 kn.

U tablici broj 1 se daju podaci o ostvarenim приходima.

Tablica broj 1

Ostvareni prihodi

u kn

Redni broj	Prihodi	Ostvareno za 2011.	Ostvareno za 2012.	Indeks (4/3)
1	2	3	4	5
1.	Poslovni prihodi	53.826.887,00	46.308.887,00	86,0
1.1.	Prihodi od prodaje	46.108.988,00	44.839.771,00	97,2
1.2.	Drugi poslovni prihodi	7.717.899,00	1.469.116,00	19,0
2.	Financijski prihodi	1.352.215,00	1.387.639,00	102,6
	Ukupno	55.179.102,00	47.696.526,00	86,4

U odnosu na prethodnu godinu, prihodi su manje ostvareni za 7.482.576,00 kn ili 13,6%. Znatno manje su ostvareni drugi poslovni prihodi za 6.248.783,00 kn ili 81,0% jer su u 2011. nepravilno iskazani prihodi od ukidanja revalorizacijskih rezervi u iznosu 6.572.000,00 kn.

Najznačajniji udjel imaju prihodi od prodaje u iznosu 44.839.771,00 kn ili 94,0%, dok svi drugi prihodi iznose 2.856.755,00 kn ili 6,0% ukupno ostvarenih prihoda. Prihodi od prodaje se odnose na prihode od prodaje gotovih proizvoda u iznosu 34.973.751,00 kn, robe u iznosu 7.873.059,00 kn, usluga u iznosu 1.277.038,00 kn, te iznajmljivanja imovine u iznosu 715.923,00 kn. Prihodi od prodaje gotovih proizvoda najvećim dijelom se odnose na prihode od prodaje duhana u inozemstvu u iznosu 22.411.568,00 kn i tuzemstvu u iznosu 12.480.968,00 kn. Prihodi od prodaje robe najvećim dijelom se odnose na prihode od prodaje repromaterijala, goriva i sušara kooperantima u iznosu 7.569.044,00 kn.

U tablici broj 2 se daju podaci o ostvarenim rashodima.

Tablica broj 2

Ostvareni rashodi

u kn

Redni broj	Rashodi	Ostvareno za 2011.	Ostvareno za 2012.	Indeks (4/3)
1	2	3	4	5
1.	Poslovni rashodi	54.660.998,00	63.926.132,00	117,0
1.1.	Povećanje/smanjenje zaliha nedovršene proizvodnje i gotovih proizvoda	8.885.241,00	-317.504,00	-3,6
1.2.	Materijalni troškovi	32.476.580,00	34.314.562,00	105,7
1.3.	Troškovi zaposlenika	8.523.853,00	8.246.802,00	96,7
1.4.	Amortizacija	876.142,00	4.308.679,00	491,8
1.5.	Drugi troškovi	1.616.780,00	2.070.659,00	128,1
1.6.	Vrijednosno usklađivanje	0,00	574.820,00	-
1.7.	Drugi poslovni rashodi	2.282.402,00	14.728.114,00	645,3
2.	Financijski rashodi	2.394.672,00	4.200.367,00	175,4
	Ukupno	57.055.670,00	68.126.499,00	119,4

U odnosu na prethodnu godinu, rashodi su više ostvareni za 11.070.829,00 kn ili 19,4%.

Najznačajniji udjel imaju materijalni troškovi u iznosu 34.314.562,00 kn ili 50,4% ukupno ostvarenih rashoda. Svi drugi rashodi iznose 33.811.937,00 kn ili 49,6% ukupno ostvarenih rashoda. Materijalni troškovi se najvećim dijelom odnose na troškove nabave lista duhana od kooperanata u iznosu 18.930.122,00 kn.

Povećanje zaliha koncem 2012. je iskazano u iznosu 317.504,00 kn i rezultat je povećanja zaliha gotovih proizvoda za 3.786.367,00 kn i smanjenja zaliha nedovršene proizvodnje za 3.468.863,00 kn jer je obrađeno više duhana i predano na skladište gotovih proizvoda.

Troškovi zaposlenika u iznosu 8.246.802,00 kn se odnose na neto plaće u iznosu 5.246.150,00 kn, doprinose iz plaće u iznosu 1.416.616,00 kn, porez i prirez u iznosu 442.970,00 kn i doprinose na plaće u iznosu 1.141.066,00 kn. U svibnju 2012. su smanjeni koeficijenti složenosti poslova zbog otežanih uvjeta poslovanja uvjetovanih gospodarskim teškoćama i nelikvidnošću (za oko 20,0%), 14 zaposlenika je prihvatilo poslovno uvjetovani otkaz uz isplatu otpremnine i tri zaposlenika su zaključila sporazume o prestanku ugovora o radu. Tijekom 2012. je isplaćivana plaća prijašnjem direktoru (ugovorom o radu i vođenju poslova je ugovoreno pravo na isplatu plaća dvanaest mjeseci od opoziva imenovanja ako ugovor raskida Društvo), a od travnja 2012. i novoimenovanom direktoru. Plaće direktorima su isplaćivane u skladu s odredbama Odluke Vlade Republike Hrvatske o utvrđivanju plaća i drugih primanja predsjednika i članova uprava trgovačkih društava (Narodne novine 83/09, 3/11, 3/12, 46/12 i 22/13).

Troškovi amortizacije više su ostvareni za 3.432.537,00 kn ili 391,8% jer je Društvo u 2011. obračunalo amortizaciju po umanjenim stopama, a u 2012. u visini propisanih stopa.

Drugi poslovni rashodi više su ostvareni za 12.445.712,00 kn ili 545,3%, najvećim dijelom zbog ispravka pogrešnih evidentiranja poslovnih događaja iz 2011.

b) Bilanca

Prema podacima iz Bilance na dan 31. prosinca 2012., ukupna vrijednost sredstava i izvora sredstava je iznosila 114.798.766,00 kn.

U tablici broj 3 se daju podaci o vrijednosti imovine, obveza i kapitala.

Tablica broj 3

Vrijednost imovine, obveza i kapitala

u kn

Redni broj	Opis	31. prosinca 2011.	31. prosinca 2012.	Indeks (4/3)
1	2	3	4	5
I.	Aktiva	118.760.322,00	114.798.766,00	96,7
1.	Dugotrajna imovina	82.613.492,00	79.335.572,00	96,0
2.	Kratkotrajna imovina	36.146.830,00	35.463.194,00	98,1
2.1.	Zalihe	19.008.735,00	18.908.117,00	99,5
2.2.	Potraživanja	16.705.160,00	15.410.597,00	92,3
2.3.	Kratkotrajna financijska imovina	191.583,00	72.994,00	38,1
2.4.	Novac u banci i blagajni	241.352,00	1.071.486,00	444,0
II.	Pasiva	118.760.322,00	114.798.766,00	96,7
1.	Kapital i rezerve	69.283.308,00	55.920.839,00	80,7
2.	Dugoročne obveze	38.498.962,00	38.141.931,00	99,1
3.	Kratkoročne obveze	10.978.052,00	20.735.996,00	188,9

Na dan 31. prosinca 2012. ukupna vrijednost aktive je manja za 3.961.556,00 kn ili 3,3% u odnosu na 2011., a najznačajnije smanjenje se odnosi na dugotrajnu imovinu.

Dugotrajna imovina koncem 2012. je manja za 3.277.920,00 kn ili 4,0% u odnosu na prethodnu godinu. Odnosi se na vrijednost građevinskih objekata u iznosu 56.566.680,00 kn, zemljišta u iznosu 16.667.155,00 kn, udjela kod povezanih poduzetnika u iznosu 2.020.000,00 kn, potraživanja po osnovi prodaje na kredit u iznosu 1.579.965,00 kn, alata, pogonskog inventara i transportne imovine u iznosu 1.271.940,00 kn, postrojenja i opreme u iznosu 1.115.432,00 kn, sudjelujućih interesa (udjela) u iznosu 63.000,00 kn, te druge materijalne imovine u iznosu 51.400,00 kn.

Stanje zaliha se odnosi na zalihe proizvodnje u tijeku (nedovršena proizvodnja) u vrijednosti 9.925.534,00 kn, zalihe gotovih proizvoda u vrijednosti 5.593.462,00 kn, sirovina i materijala u vrijednosti 2.024.437,00 kn, te trgovačke robe u vrijednosti 1.364.684,00 kn.

Koncem 2012. potraživanja su manja za 1.294.563,00 kn ili 7,7% u odnosu na prethodnu godinu. Odnose se na potraživanja od kupaca u iznosu 3.693.163,00 kn, države i drugih institucija u iznosu 1.488.840,00 kn, društva kćeri u iznosu 1.318.776,00 kn, zaposlenih u iznosu 15.492,00 kn i druga potraživanja u iznosu 8.894.326,00 kn. Druga potraživanja se najvećim dijelom odnose na potraživanja od kooperanata u iznosu 8.878.944,00 kn.

Ukupne obveze koncem 2012. su iskazane u iznosu 58.877.927,00 kn i veće su za 9.400.913,00 kn ili 19,0% od obveza prethodne godine. Najznačajnije povećanje se odnosi na kratkoročno zaduživanje kod Agencije za upravljanje državnom imovinom u iznosu 12.000.000,00 kn za financiranje poslovanja, poboljšanje tekuće likvidnosti i otkup duhana berbe 2012. Obveze se odnose na dugoročne obveze u iznosu 38.141.931,00 kn i kratkoročne obveze u iznosu 20.735.996,00 kn. Dugoročne obveze nisu umanjene za obveze koje dospijevaju na naplatu u roku godine dana, odnosno dugoročne obveze su iskazane više, a kratkoročne manje za 6.687.383,00 kn.

Dugoročne obveze se odnose na obveze po kreditima banaka u iznosu 30.383.531,00 kn, obveze za financijski leasing u iznosu 223.142,00 kn i odgođenu poreznu obvezu u iznosu 7.535.258,00 kn. Obveze po kreditima se odnose na obvezu za dugoročni kredit iz veljače 2008. u iznosu 27.921.240,00 kn i iz studenoga 2010. u iznosu 2.462.291,00 kn. Društvo se zadužilo zbog otplate kredita kod druge poslovne banke.

Kratkoročne obveze se odnose na obveze za zajam u iznosu 12.000.000,00 kn, prema dobavljačima u iznosu 6.491.647,00 kn, za zaposlene u iznosu 1.001.661,00 kn, kamate po kreditima i zajmovima u iznosu 782.333,00 kn, prema kooperantima u iznosu 139.721,00 kn, za članarinu i doprinos Hrvatskoj gospodarskoj komori u iznosu 284.257,00 kn, te druge obveze u iznosu 36.377,00 kn.

Zbog nemogućnosti podmirivanja obveza za kredite i zajmove u rokovima dospijeca, zaključene su dopune ugovorima kojima su produženi rokovi otplate.

c) Revizija godišnjih financijskih izvještaja

Reviziju financijskih izvještaja za 2012. je obavilo društvo za reviziju i sastavilo izvješće 15. travnja 2013. Reviziju financijskih izvještaja društvo za reviziju je obavilo na temelju Bilance na dan 31. prosinca 2012., Računa dobiti i gubitka za razdoblje od 1. siječnja do 31. prosinca 2012., Izvještaja o novčanom tijeku, Izvještaja o promjenama kapitala i Bilješki uz financijske izvještaje.

Prema mišljenju društva za reviziju, financijski izvještaji istinito i fer prikazuju, u svim značajnim odrednicama, financijski položaj Društva koncem 2012., financijsku uspješnost i novčane tokove za godinu u skladu s Hrvatskim standardima financijskog izvještavanja i važećim propisima Republike Hrvatske. Društvo za reviziju je skrenulo pozornost na dugoročne obveze prema bankama i drugim financijskim institucijama, te navodi da navedene obveze nisu umanjene za obveze koje dospijevaju na naplatu u roku godine dana. Nadalje, navodi da Društvo ima 43.389.006,00 kn obveza po dugoročnim i kratkoročnim kreditima za koje je založilo nepokretnu dugotrajnu materijalnu imovinu. Skrenulo je pozornost na promjenu računovodstvene procijene vijeka trajanja dugotrajne imovine koja se amortizira, te je smanjen vijek trajanja imovine. Zbog učinka promjene ove računovodstvene procjene, poslovni rashodi su u 2012. veći za 3.368.776,00 kn. Društvo za reviziju je skrenulo pozornost na ostvareni gubitak koji, s nepokrivenim gubitkom iz ranijih godina, iznosi 26.983.730 kn, te je nastala neadekvatnost kapitala. Nadalje, navodi da je u 2013. godini predalo zahtjev za pokretanje predstečajne nagodbe, te poduzima mjere za rješavanje likvidnosti. Ako se ne provede financijsko i operativno restrukturiranje, bit će dovedeno u pitanje vremenski neograničeno poslovanje Društva.

II. REVIZIJA ZA 2012.

Ciljevi i područja revizije

Ciljevi revizije su bili:

- utvrditi istinitost i vjerodostojnost financijskih izvještaja i poslovnih knjiga,
- analizirati ostvarenje prihoda i rashoda,
- provjeriti usklađenost poslovanja sa zakonima i drugim propisima,
- provjeriti i ocijeniti učinkovitost korištenja sredstava, te
- provjeriti druge aktivnosti vezane uz poslovanje Društva.

Područja revizije su određena prema kriteriju značajnosti i na temelju procjene rizika pojave nepravilnosti.

Metode i postupci revizije

Za potrebe prikupljanja revizijskih dokaza proučena je i analizirana pravna regulativa, te dokumentacija i informacije o poslovanju Društva. Ocijenjeno je funkcioniranje sustava unutarnjih kontrola radi određivanja revizijskog pristupa. Uspoređeni su podaci iskazani u financijskim izvještajima s podacima iz ranijeg razdoblja, te s podacima utvrđenim u planu poslovanja, s ciljem utvrđivanja područja rizika. Također, kod utvrđivanja područja rizika, korištene su objave u medijima. Provjerene su poslovne knjige i knjigovodstvene isprave koje služe kao dokaz o nastalim poslovnim događajima. Ispitana je dosljednost primjene zakona i drugih propisa, te pravila, procedura i drugih internih akata. Za izračun i analizu značajnih pokazatelja, omjera i trendova, primijenjeni su odgovarajući analitički postupci. Obavljena je provjera vrijednosno značajnih stavki na pojedinim računima, dok su brojnije, vrijednosno manje značajne stavke testirane metodom uzorka. Za potrebe revizije su korišteni izvještaji vezani uz pojedine aktivnosti i subjekt u cjelini. Obavljeni su razgovori s direktorom i rukovoditeljima sektora, te drugim zaposlenicima koji su obrazložili pojedine poslovne događaje.

Provjera izvršenja naloga i preporuka revizije za 2011.

Državni ured za reviziju je obavio financijsku reviziju Društva za 2011., o čemu je sastavljeno Izvješće i izraženo nepovoljno mišljenje.

Revizijom su utvrđene određene nepravilnosti opisane u Izvješću i Društvu je naloženo da ih otkloni, odnosno poduzme potrebne radnje i prihvati predložene preporuke kako se nepravilnosti ne bi ponavljale u daljnjem poslovanju.

Radi otklanjanja utvrđenih nepravilnosti, Državni ured za reviziju je naložio, pri iskazivanju vrijednosti dionica društva u stečaju, potraživanja koja su osporena u sudskom postupku, te revalorizacijskih rezervi, postupanje u skladu s odredbama Hrvatskih standarda financijskog izvještavanja. Naložio je sastavljanje godišnjih financijskih izvještaja na način da pružaju istinit i objektivan prikaz financijskog položaja i uspješnosti poslovanja poduzetnika kako je propisano odredbama Zakona o računovodstvu. Nadalje, naložio je plaćanje doprinosa i članarine Hrvatskoj gospodarskoj komori u skladu sa zakonima i drugim propisima.

Državni ured za reviziju je predložio ustrojavanje sustava unutarnjih kontrola na način da se pravodobno mogu uočiti sve nepravilnosti i propusti u poslovanju, te iskazivanje troškova u poslovnim knjigama na temelju ovjerenih računa i dokumentacije koja dokazuje obavljanu uslugu. Nadalje, predložio je unutarnjim aktima regulirati postupke nabave i ugovaranja, financijskim planom planiranje prihoda i rashoda u cilju što potpunijeg sagledavanja poslovanja, te ekonomičnijeg i djelotvornijeg korištenja sredstava, te je predložio nastaviti provođenje i drugih mjera Antikorupcijskog programa. Predložio je izraditi program mjera za pokriće gubitka, te voditi računa o preuzimanju daljnjih obveza kako ne bi bilo dovedeno u pitanje redovito poslovanje Društva.

Revizijom za 2012. je utvrđeno prema kojim nalogima i preporukama je postupljeno, koji su u postupku izvršenja i prema kojima nije postupljeno.

Nalozi i preporuke prema kojima je postupljeno:

- vrijednost dionica društva u stečaju, potraživanja koja su osporena u sudskom postupku, te revalorizacijske rezerve su iskazane u skladu s odredbama Hrvatskih standarda financijskog izvještavanja,
- sastavljeni su godišnji financijski izvještaji koji, u svim značajnim odrednicama, pružaju istinit i objektivni prikaz financijskog položaja i uspješnosti poslovanja poduzetnika,
- troškovi su u poslovnim knjigama iskazani na temelju ovjerenih računa i dokumentacije koja dokazuje obavljanu uslugu,
- donesena su interna pravila provođenja postupaka nabave roba i usluga.

Preporuke u postupku izvršenja:

- Društvo u 2012. nije imalo formalno utvrđena pravila, procedure i norme djelovanja u svrhu provedbe unutarnje kontrole, ali je provodilo postupke kontrole radi ostvarivanja zadaća i ciljeva poslovne politike. Direktor je donosio odluke kojima je davao smjernice za rad rukovoditeljima sektora. U siječnju 2013. zaposlena je unutarnja revizorica. Slabosti unutarnje kontrole su uočene pri iskazivanju rashoda i obveza za otpremnine, te planiranje.
- mjere Antikorupcijskog programa se provode, osim što nije osnovana komisija za reviziju,
- direktor je u svibnju 2012. donio plan za pokriće gubitka kojim je planirano donijeti opći akt kojim će se utvrditi razina plaća zaposlenika smanjivanjem koeficijenata složenosti poslova, smanjiti troškove reprezentacije, donacije i sponzorstva, uspostaviti sustav financijskog upravljanja i kontrola i unutarnju reviziju, donijeti pravila provođenja postupaka javne nabave i korištenja službenih automobila, te uspostaviti kontrolu nad kolanjem dokumentacije. Direktor je donio izmjene pravilnika o radu kojima su smanjeni koeficijenti složenosti poslova (za oko 20,0%), s tri zaposlenika su zaključeni sporazumi o prestanku ugovora o radu, te je 14 zaposlenika prihvatilo odluku o otkazu ugovora o radu (poslovno uvjetovani otkaz). Troškovi reprezentacije, donacije i sponzorstva su smanjeni za 239.037,00 kn ili 70,1% u odnosu na spomenute troškove za 2011. Donesen je pravilnik o korištenju službenih automobila.

Nalog i preporuka prema kojima nije postupljeno:

- doprinosi i članarine Hrvatskoj gospodarskoj komori nisu plaćeni,
- financijskim planom nisu planirani prihodi i rashodi u cilju što potpunijeg sagledavanja poslovanja, te ekonomičnijeg i djelotvornijeg korištenja sredstava.

Društvo je i nadalje u obvezi postupati prema danim nalogima i preporukama Državnog ureda za reviziju.

Nalaz za 2012.

Revizijom su obuhvaćena sljedeća područja: djelokrug rada i unutarnje ustrojstvo, sustav unutarnjih kontrola, planiranje i računovodstveno poslovanje, financijski izvještaji, prihodi, rashodi, te imovina i obveze.

Obavljenom revizijom su utvrđene nepravilnosti i propusti koji se odnose na sustav unutarnjih kontrola, obveze i poslovni rezultat.

1. Sustav unutarnjih kontrola

1.1. Sustavom unutarnjih kontrola se osigurava ekonomično i učinkovito ostvarenje ciljeva poslovanja, poštivanje zakonske regulative, kvaliteta računovodstvenih podataka, sigurnost imovine i informacija, te otkrivanje i sprječavanje pogrešaka. Osnovna svrha financijskih izvještaja je davanje informacija o financijskom položaju i uspješnosti ostvarenja postavljenih ciljeva, a pretpostavka za objektivno i istinito iskazivanje podataka u financijskim izvještajima je uspostava kontrola nad postupcima evidentiranja poslovnih događaja. Za sustav unutarnjih kontrola odgovara uprava Društva. Iako Društvo u 2012. nije imalo formalno utvrđena pravila, procedure i norme djelovanja u svrhu provedbe unutarnje kontrole, provodilo je postupke kontrole radi ostvarivanja zadaća i ciljeva poslovne politike. Definiranje politika financijskog upravljanja i kontrola je predviđeno jednogodišnjim akcijskim planom za provođenje Antikorupcijskog programa za trgovačka društva u većinskom državnom vlasništvu do siječnja 2014. Ovlasti i odgovornosti zaposlenika su utvrđene odredbama pravilnika o radu. Društvo je donijelo pravilnik profesionalnog ponašanja kojim su uređena pravila profesionalnog ponašanja svih zaposlenika, te je direktor donosio odluke kojima je davao smjernice za rad rukovoditeljima sektora. Slabosti unutarnje kontrole su uočene pri iskazivanju rashoda i obveza za otpremnine, te planiranju. Financijskim planom za 2012. nisu planirani prihodi i rashodi, nego su planirani primici i izdaci (novčani tijek). Primici su planirani u iznosu 39.100.000,00 kn, a izdaci u iznosu 49.563.000,00 kn, te manjak primitaka u iznosu 10.463.000,00 kn.

Donesen je Akcijski plan za provođenje Antikorupcijskog programa za trgovačka društva u većinskom državnom vlasništvu za razdoblje 2010.-2012. Društvo je mjere iz programa djelomično provodilo. Osim pravilnika profesionalnog ponašanja, doneseni su kodeks etike u poslovanju, disciplinski pravilnik i katalog informacija, te provedba akcijskog plana. Društvo je imenovalo povjerenika za etiku, službenika za informiranje i osobu zaduženu za nepravilnosti. Na mrežnoj stranici Društva je objavljeno izvješće neovisnog revizora i izvješće o donacijama za 2012. Sastavljena je samoprocjena sustava unutarnjih financijskih kontrola i izvještaj praćenja provedbe Antikorupcijskog programa do 15. travnja 2012.

Prema odredbama točke 3.2.13.1. Kodeksa korporativnog upravljanja trgovačkim društvima u kojima Republika Hrvatska ima dionice ili udjele (Narodne novine 112/10), nadzorni odbor Društva je trebao osnovati komisiju za reviziju radi detaljnog analiziranja financijskih izvještaja, nadzora nad računovodstvenom politikom i pružanja potpore računovodstvu, te uspostave dobre i kvalitetne unutarnje kontrole u Društvu. Do vremena obavljanja revizije navedena komisija nije osnovana.

Državni ured za reviziju predlaže i nadalje poduzimati aktivnosti za poboljšanje postojećih kontrola u cilju ekonomičnog i učinkovitog ostvarivanja ciljeva poslovanja, poštivanja zakonske regulative, sprečavanja i otkrivanja pogrešaka, te pravodobnog pružanja financijskih i rukovodnih informacija. Nadalje, predlaže financijskim planom planiranje prihoda i rashoda u cilju što potpunijeg sagledavanja poslovanja. Državni ured za reviziju predlaže osnivanje komisije za unutarnju reviziju u skladu s odredbama Kodeksa korporativnog upravljanja trgovačkim društvima u kojima Republika Hrvatska ima dionice ili udjele.

- 1.2. *Društvo je prihvatilo nalaz Državnog ureda za reviziju. U očitovanju navodi da su financijskim planom za 2012. planirani primici i izdaci koji su u više navrata izmjenjeni, a u skladu sa saznanjima o ugovorenoj proizvodnji, potrebnom repromaterijalu, kupcima i ugovorima o prodaji. Prihode i rashode nije moguće planirati zbog odstupanja i nepoznanica o proizvodnji u kooperaciji koja ovisi o vremenskim uvjetima, obradi duhana koja ovisi o količini otkupljenog duhana, ulaganjima u proizvodnju i ugovorima o prodaji. Nadalje, Društvo navodi da komisija za reviziju nije osnovana, jer je u tijeku postupak privatizacije.*

2. Obveze

- 2.1. Ukupne obveze koncem 2012. su iskazane u iznosu 58.877.927,00 kn i veće su za 9.400.913,00 kn ili 19,0% od obveza prethodne godine, a odnose se na dugoročne obveze u iznosu 38.141.931,00 kn i kratkoročne obveze u iznosu 20.735.996,00 kn. Dugoročne obveze nisu umanjene za obveze koje dospijevaju na naplatu u roku godine dana, odnosno dugoročne obveze su iskazane više, a kratkoročne manje za 6.687.383,00 kn.

Zbog otežanih uvjeta poslovanja uvjetovanih gospodarskim teškoćama i nelikvidnosti, direktor je u svibnju donio odluku o izmjeni pravilnika o radu kojom su smanjeni koeficijenti radnih mjesta. Zaposlenicima je ponuđeno potpisivanje izmjena ugovora o radu ili poslovno uvjetovani otkaz iz gospodarskih razloga uz isplatu otpremnine. U lipnju 2012. je 14 zaposlenika Društva prihvatilo poslovno uvjetovani otkaz uz isplatu otpremnine, te je direktor u srpnju 2012. donio odluke o otkazu ugovora o radu kojima je utvrđeno pravo na otpremninu. Otpremnine su obračunane u skladu s odredbama Kolektivnog ugovora. U odlukama o otkazu ugovora o radu nije utvrđen rok do kojega Društvo treba isplatiti otpremnine. Otpremnine su obračunane ukupno u iznosu 667.792,00 kn. Dio otpremnina u iznosu 333.896,00 kn je isplaćen u 2012., a preostali dio u iznosu 333.896,00 kn, u veljači 2013. U glavnoj knjizi i financijskim izvještajima za 2012. nisu iskazane obveze niti rashodi za otpremnine koje su isplaćene u 2013. u iznosu 333.896,00 kn. Prema odredbi Hrvatskog standarda financijskog izvještavanja 13 - Obveze, obveza se priznaje kada je vjerojatno da će zbog podmirenja sadašnje obveze, doći do odljeva resursa iz poduzetnika i kada se iznos kojim će se ona podmiriti može pouzdano izmjeriti. Nadalje, prema odredbi Hrvatskog standarda financijskog izvještavanja 16 - Rashodi, u računu dobiti i gubitka rashodi se priznaju kada smanjenje budućih ekonomskih koristi proizlazi iz smanjenja imovine ili povećanja obveza i koje se može pouzdano izmjeriti. To znači da se priznavanje rashoda pojavljuje istodobno s priznavanjem povećanja obveza ili smanjenja imovine.

Obveze prema Hrvatskoj gospodarskoj komori za doprinos i članarinu su početkom 2012. iskazane u iznosu 307.084,00 kn, za 2012. je članarina obračunana u iznosu 57.750,00 kn, doprinos u iznosu 3.416,00 kn i zatezne kamate u iznosu 28.007,00 kn, te je obveza plaćena u iznosu 112.000,00 kn. Stanje obveza koncem 2012. iznosi 284.257,00 kn. U skladu s odredbom članka 20. Zakona o Hrvatskoj gospodarskoj komori (Narodne novine 66/91 i 73/91) i članka 6. Odluke o financiranju Hrvatske gospodarske komore u 2012. (Narodne novine 142/11 i 21/12), članarinu i doprinos su članice Komore dužne uplaćivati na račune Hrvatske gospodarske komore mjesečno, do posljednjeg dana u mjesecu za tekući mjesec.

Državni ured za reviziju nalaže, pri priznavanju obveza i rashoda, postupanje u skladu s odredbama Hrvatskih standarda financijskog izvještavanja. Nadalje, nalaže plaćanje doprinosa i članarine Hrvatskoj gospodarskoj komori u skladu sa zakonom i drugim propisima.

- 2.2. *Društvo je prihvatilo nalaz Državnog ureda za reviziju. U očitovanju navodi da će u 2013. voditi računa o umanjenju dugoročnih obveza za obveze koje dospijevaju u roku godine dana u skladu s Hrvatskim standardima financijskog izvještavanja. Nadalje, obveze i rashodi za otpremnine u iznosu 333.896,00 kn nisu iskazani u glavnoj knjizi i financijskom izvještaju za 2012., jer je Društvo rashode za otpremnine evidentiralo nakon plaćanja, a prema raspoloživim sredstvima. Preostale otpremnine u navedenom iznosu su isplaćene u veljači 2013. Za obveze prema Hrvatskoj gospodarskoj komori, Društvo je u više navrata predložilo izvansudsku nagodbu, na koju nije dobilo odgovor. Obveza je prijavljena za predstečajnu nagodbu.*

3. Poslovni rezultat

- 3.1. Društvo u posljednjih nekoliko godina iskazuje gubitak u poslovanju. Ukupni gubitak iznosi 26.983.730,00 kn od toga ostvareni gubitak za 2012. iznosi 20.429.973,00 kn. Ukupni gubitak je veći od polovine visine temeljnog kapitala Društva za 1.282.530,00 kn. Dugoročne obveze su iskazane u iznosu 38.141.931,00 kn, a najvećim dijelom se odnose na kredite poslovne banke iz ranijih godina radi zatvaranja kredita kod druge poslovne banke. Osim dugoročnih kredita, Društvo se u 2012. kratkoročno zadužilo kod Agencije za upravljanje državnom imovinom za financiranje poslovanja, poboljšanje tekuće likvidnosti i otkup duhana berbe 2012. u iznosu 12.000.000,00 kn. Prezaduženost Društva je uvjetovala upis založnog prava nad nekretninama i pogonom za obradu duhana, stavljenom od poslovne banke i Agencije za upravljanje državnom imovinom. Kratkoročne obveze su veće od potraživanja za 5.325.399,00 kn čime je ugrožena likvidnost Društva, odnosno upitna je mogućnost podmirenja kratkoročnih obveza. Poteškoće s likvidnošću su dovele do prodaje duhana po nižim cijenama, a gubitak tržišne pozicije je utjecao na gubitak u poslovanju. Zbog poteškoća s likvidnošću, Društvo je podnijelo prijavu za pokretanje predstečajne nagodbe, te je donijelo planove financijskog i operativnog restrukturiranja. Agencija za upravljanje državnom imovinom je u travnju 2012. objavila javni poziv za prodaju poslovnih udjela Društva. Udjeli nisu prodani, te je poziv ponovljen u svibnju 2013. Dosadašnji postupci privatizacije nisu bili uspješni, te je potrebno i dalje poduzimati daljnje strukturne i financijske mjere u svrhu smanjenja troškova poslovanja, smanjenja broja zaposlenih i zbrinjavanja viška zaposlenih, te povećanja produktivnosti potrebnih za uspostavu dugoročne tržišne održivosti Društva.

- 3.2. *Društvo je prihvatilo nalaz Državnog ureda za reviziju.*

III. MIŠLJENJE

1. Na temelju odredbi članaka 12. i 14. Zakona o Državnom uredu za reviziju, obavljena je financijska revizija Društva za 2012. Revizijom su obuhvaćeni financijski izvještaji i poslovanje. Izraženo je uvjetno mišljenje.
2. Revizija je obavljena na način i prema postupcima utvrđenim okvirom revizijskih standarda Međunarodne organizacije vrhovnih revizijskih institucija (INTOSAI) i Kodeksom profesionalne etike državnih revizora. Planirana je i obavljena s ciljem da pruži razumno uvjerenje jesu li financijski izvještaji sastavljeni prema računovodstvenim propisima i standardima, a poslovanje usklađeno sa zakonima i drugim propisima.
3. Sljedeće činjenice su utjecale na izražavanje uvjetnog mišljenja:
 - Revizijom obavljenom za 2011. utvrđena nepravilnost, koja se odnosi na podmirivanje obveza i probleme s likvidnošću, nije otklonjena u 2012.
 - Obveze se odnose na dugoročne obveze u iznosu 38.141.931,00 kn i kratkoročne obveze u iznosu 20.735.996,00 kn. Dugoročne obveze nisu umanjene za obveze koje dospijevaju na naplatu u roku godine dana, odnosno dugoročne obveze su iskazane više, a kratkoročne manje za 6.687.383,00 kn. U glavnoj knjizi i financijskim izvještajima za 2012. nisu iskazane obveze niti rashodi za otpremnine u iznosu 333.896,00 kn. (točka 2. Nalaza)
 - Društvo u posljednjih nekoliko godina iskazuje gubitak u poslovanju. Ukupni gubitak iznosi 26.983.730,00 kn, od toga ostvareni gubitak za 2012. iznosi 20.429.973,00 kn. Ukupni gubitak je veći od polovine visine temeljnog kapitala Društva. Ukupne obveze iznose 58.877.927,00 kn. Prezaduženost Društva je uvjetovala upis založnog prava nad nekretninama i pogonom za obradu duhana stavljenom od poslovne banke i Agencije za upravljanje državnom imovinom. Kratkoročne obveze su veće od potraživanja za 5.325.399,00 kn čime je ugrožena likvidnost Društva, odnosno upitna je mogućnost podmirjenja kratkoročnih obveza. Zbog poteškoća s likvidnošću, Društvo je podnijelo prijavu za pokretanje predstečajne nagodbe, te je donijelo planove financijskog i operativnog restrukturiranja. (točka 3. Nalaza)
4. Društvo je u 2012. obavljalo djelatnosti proizvodnje i obrade duhana. Koncem 2012. je imalo 63 stalna zaposlenika i 86 osoba povremeno zaposlenih u sezoni obrade duhana. Zbog otežanih uvjeta poslovanja uvjetovanih gospodarskim teškoćama i nelikvidnosti, 17 zaposlenika je prihvatilo sporazumni raskid ugovora o radu ili poslovno uvjetovani otkaz.

Odgovorna osoba do travnja 2012. je bio direktor Tomislav Vukelić, a od travnja 2012., direktor je Dražen Vujčić. Temeljni kapital Društva iznosi 51.402.400,00 kn, od toga Republika Hrvatska ima udjel u vrijednosti 32.668.300,00 kn ili 63,5540%, Državna agencija za osiguranje štednih uloga i sanaciju banaka u vrijednosti 9.642.100,00 kn ili 18,7581%, Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje u vrijednosti 3.719.800,00 kn ili 7,2366%, Hrvatski zavod za zdravstveno osiguranje u vrijednosti 1.878.100,00 kn ili 3,6537%, Hrvatske vode u vrijednosti 538.600,00 kn ili 1,0478%, Hrvatske šume d.o.o. Zagreb u vrijednosti 291.900,00 kn ili 0,5679%, Hrvatski zavod za zapošljavanje u vrijednosti 160.300,00 kn ili 0,3119%, te drugi zaposlenici i građani u vrijednosti 2.503.300,00 kn ili 4,8700%.

Ukupni prihodi su iznosili 47.696.526,00 kn, a rashodi 68.126.499,00 kn. Gubitak za 2012. iznosi 20.429.973,00 kn, preneseni gubitak iz ranijih godina 6.553.757,00 kn, te ukupni gubitak iznosi 26.983.730,00 kn. Najznačajniji udjel u ukupnim приходima imaju prihodi od prodaje duhana u inozemstvu i tuzemstvu u iznosu 34.892.536,00 kn ili 73,2%. Najznačajniji udjel u ukupnim rashodima imaju materijalni troškovi u iznosu 34.314.562,00 kn ili 50,4%, a najvećim dijelom se odnose na troškove nabave lista duhana u iznosu 18.930.122,00 kn. Ukupna vrijednost aktive i pasive je iskazana u iznosu 114.798.766,00 kn i u odnosu na 2011. je manja za 3.961.556,00 kn ili 3,3%. Aktiva se najvećim dijelom odnosi na dugotrajnu imovinu u vrijednosti 79.335.572,00 kn. Koncem 2012. stanje zaliha iznosi 18.908.117,00 kn i manje je za 100.618,00 kn u odnosu na prethodnu godinu. Najvećim dijelom se odnosi na zalihe proizvodnje u tijeku u vrijednosti 9.925.534,00 kn. Potraživanja iznose 15.410.597,00 kn i manja su za 1.294.563,00 kn ili 7,7% u odnosu na prethodnu godinu. Najvećim dijelom se odnose na potraživanja od kooperanata u iznosu 8.878.944,00 kn. Obveze iznose 58.877.927,00 kn i veće su za 9.400.913,00 kn ili 19,0% u odnosu na prethodnu godinu. Odnose se na dugoročne obveze u iznosu 38.141.931,00 kn i kratkoročne obveze u iznosu 20.735.996,00 kn. Dugoročne obveze se najvećim dijelom odnose na obveze po dva kredita poslovne banke u iznosu 30.383.531,00 kn radi otplate kredita kod druge poslovne banke. Kratkoročne obveze se najvećim dijelom odnose na obveze za zajam Agencije za upravljanje državnom imovinom u iznosu 12.000.000,00 kn radi financiranja poslovanja i poboljšanja tekuće likvidnosti. Zbog nemogućnosti podmirivanja obveza za kredite i zajmove u rokovima dospjeća, zaključene su dopune ugovorima kojima su produženi rokovi otplate. Donesena su interna pravila provođenja postupaka nabave roba i usluga. Nakon donošenja spomenutih pravila, nabava roba, radova i usluga se provodi prikupljanjem ponuda. Zbog poteškoća s likvidnošću, Društvo je podnijelo prijavu za pokretanje predstečajne nagodbe, te je donijelo planove financijskog i operativnog restrukturiranja. Nepravilnost koja nije otklonjena, a odnosi se na podmirivanje obveza, probleme s likvidnošću i gubitak u poslovanju, te nepravilnost utvrđena revizijom za 2012., koja se odnosi na iskazivanje rashoda i obveza, utjecale su na izražavanje uvjetnog mišljenja.

IV. ČLANOVI NADZORNOG ODBORA I UPRAVE

1. Nadzorni odbor:

Robertino Repić	predsjednik od 24. listopada 2008. do 25. veljače 2009.
Igor Fazekas	zamjenik predsjednika od 24. listopada 2008. do 31. prosinca 2010.
Stjepan Mikolčić	član od 24. listopada 2008. do 10. siječnja 2011.
Mirela Zagorac	član od 24. listopada 2008. do 10. siječnja 2011.
Perica Medved	član od 24. listopada 2008. do 29. ožujka 2011.
Dinko Đeri	predsjednik od 7. ožujka 2009. do 10. siječnja 2011.
Đuro Matovina	predsjednik od 10. siječnja 2011. do 16. travnja 2012.
Stjepan Venc	zamjenik predsjednika od 10. siječnja 2011. do 16. travnja 2012.
Josip Job	član od 10. siječnja 2011. do 16. travnja 2012.
Goran Vilček	član od 29. ožujka 2011. do 23. ožujka 2012.
Željko Kumrić	predsjednik od 16. travnja 2012.
Slobodan Perić	zamjenik predsjednika od 16. travnja 2012. do 6. lipnja 2013.
Ljubiša Amidžić	član od 16. travnja 2012.
Ivan Bajt	član od 3. travnja 2012.

2. Uprava:

Tomislav Vukelić	direktor od 1. prosinca 2006. do 16. travnja 2012.
Dražen Vujčić	član uprave od 16. travnja 2012.
Slobodan Perić	član uprave od 6. lipnja 2013.